

PROF. DR. SC. ING. RAFAEL GLIHA
(Mokronog – Slovenija, 5. X. 1918., Zagreb, 11. X. 2007.)

Na zagrebačkom groblju Mirogoj pokopan je 15. listopada Prof. dr. sc.sc. Rafael Gliha. Uz rodbinu je nazočio velik broj prijatelja, kolega i znanaca. Vijest o smrti prof. Glihe bolno je odjeknula u srcu njegove supruge gospođe dr. Njegoslave, rodbine, prijatelja, kolega, znanaca, i svih hrvatskih voćara. Od istaknutog znanstvenika, pedagoga i stručnjaka Prof. Glihe u ime kolega, prijatelja i svih službenika Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskog agronomskog društva i hrvatskih voćara oprostio se dugogodišnji suradnik i prijatelj Prof. dr. sc. Ivo Miljković. U ime slovenskih voćara oprostio se mr. sc. Aleksander Kravos, a u ime Hrvatske voćarske zajednice Mr sc. Frane Ivković.

Dragi profesore Gliha opraštam se od Tebe u ime kolega, prijatelja i svih službenika Agronomskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskog agronomskog društva i hrvatskih voćara. Dragi Rafaele u teškim trenutcima kada se prijatelji ovako rastaju bude se sjećanja na dugogodišnji zajednički rad u Zavodu za voćarstvo Agronomskog fakulteta, u kojem smo obojica proveli gotovo čitav svoj radni vijek.

Prof. dr. sc. ing. Rafael Gliha rodio se 5. listopada 1918. u Mokronogu u Sloveniji. Osnovnu školu i gimnaziju pohađao je u Zagrebu, gdje je i diplomirao 1947. na Poljoprivredno šumarskom fakultetu. Poslije diplome bio je na specijalizaciji u Zavodu za voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo kod Prof. dr. ing. Nikole Šermana, nestora hrvatske voćarske, vinogradarske i vinarske znanosti i struke. Nakon godinu dana staža prof. Šerman ga je izabrao za svog asistenta. Brzo se uključio u nastavu, znanstveni i stručni rad Zavoda i razvio široku aktivnost. Doktorirao je 1956. godine na tematici: Utjecaj podloge i međupodloge na vegetativne i generativne organe krušaka. Habilitirao je 1959. i postao docent 1961. Slijedi unapređenje u zvanje izvanrednog profesora 1962. i redovitog profesora 1967. godine. U zvanju redovitog profesora ostao je do odlaska u mirovinu 1981. Već kao asistent, a kasnije docent i profesor nesebično je s velikim žarom prenosio svoje bogato znanje i iskustvo na

studente dodiplomskog i poslijediplomskog studija. Predavao je s puno zanosa, lijepim književnim jezikom, a govor mu se odlikovao izvrsnom dikcijom i decentnošću u definiranju pojmova. Za vrijeme predavanja držao je auditorij u napetosti, tako da su njegovi slušači upijali svaku riječ i stjecali pouzdano potrebno znanje. Imao je dva starija brata istaknute kulturne djelatnike priznate i dobro poznate akademske slikare Vilka i Otona uz koje je stekao širu naobrazbu. No i sam je uložio puno truda da stekne širu naobrazbu. Bio je vrlo široko svestrano obrazovan. Često je u predavanjima iznosio crtice iz književnosti, povijesti umjetnosti, filozofije i drugih područja kulturnog stvaralaštava. Stoga je predavaonica za njegovih predavanja bila uvijek puna. Da pobudi slušače katkada je ispričao i po koju doskočicu i šalu. Bio je vrstan pedagog i metodičar. Osobito je bio je vrlo cijenjen zbog promišljenih i konstruktivnih prijedloga glede unapređenja nastave, a posebice praktične nastave i uvođenja studenata u znanstveni rad. Zbog toga je često biran u odbore za nastavu, znanstveni rad, doktorate i poslijediplomski studij. Bio je pročelnik Voćarsko, vinogradarsko vinarskog odsjeka. Uz prof. Nikolu Šermana i prof. Katarinu Štampar uložio je puno truda na opremanju Fakultetskog pokusnog i nastavnog dobra Jazbina, na kojem su u to vrijeme podignuti kolekcijski i prvi pokusni voćnjaci u Hrvatskoj. Jazbina je u to vrijeme bila najmoderniji nastavno demonstracijski objekt u bivšoj državi.

Znanstveno istraživački rad prof. dr. Rafaela Glihe prožet je znanstvenom temeljitošću, stručnom sintezom bogatog znanja iz domaće i strane znanstvene i stručne literature i vlastitog praktičnog znanja. U znanstvenom radu obrađivao je aktualne probleme uzgoja gotovo svih voćnih vrsta, a najviše kulture kruške, jabuke, breskve i višnje maraske. Veliku je pažnju poklanjao kvaliteti voća. Objavio je velik broj znanstvenih i stručnih radova, studija i projekata za podizanje novih i sanaciju starih i zapuštenih voćnjaka. Teško je ukratko iznijeti i najvažnije iz tog bogatog znanstvenog i stručnog opusa. Prof. dr. R. Glihu smatramo prvim hrvatskim pomologom. Obogatio je hrvatsku voćarsku literaturu sa dvije vrlo vrijedne, bogato ilustrirane knjige izvrsno uređene i tiskane u velikom formatu. To su pomologije o jabuci i kruški naslova Sorte jabuka u suvremenoj proizvodnji i Sorte krušaka u suvremenoj proizvodnji. Autor je knjige koncipirao tako da sorte jabuka i krušaka budu inkorporirane u prošlost, sadašnjost i budućnost i da budu tretirane kroz prizmu znanstvenih i stručnih voćarskih saznanja. Obje ove knjige predstavljaju stanovit kompromis između pomologije i monografije. Ne radi se dakle o deskripciji biološko pomoloških karakteristika pojedinih sorti, već je uz njihova gospodarska

svojstva dana sveobuhvatno potpunija predstava odnosa sorti prema ekolozijskim uvjetima, prilagodljivost na različite sustave uzgoja, podloge, specifičnosti ponašanja prema rezu, gnojidbi, ocjena vremena zrenja, skladišna sposobnost, sklonost fiziološkim oboljenjima, problematika primjene regulatora rasta, ciljevi i metode selekcijskog rada itd. U ove dvije knjige majstorski je po prvi puta u nas cjelovito obuhvaćena složena problematika o sortama. Za svaku je sortu izneseno više relevantnih podataka. Za to je bilo potrebno konzultirati vrlo opsežnu stranu i domaću znanstvenu i stručnu literaturu. Posebno treba istaći da su knjige obogaćenje rezultatima vlastitih znanstvenih istraživanja.

Prof. dr. R. Gliha bio je član više znanstvenih društava i redakcije više znanstvenih časopisa. Godine 1962. bio je predsjednik organizacijskog odbora, koji je organizirao I. Hrvatski voćarski kongres, koji je kasnije vođen kao IV kongres voćara Jugoslavije. Kao istaknuti pregalac za razvoj voćarstva u Hrvatskoj tijekom svog aktivnog rada, kao profesor na predmetu Specijalno voćarstvo i više predmeta na poslijediplomskom studiju na Agronomskom fakultetu ali i nakon odlaska u mirovinu, Prof. Gliha primio je više priznanja i odlikovanja. Na prvom voćarskom savjetovanju, nakon uspostave suverene Republike Hrvatske, hrvatski su voćari svom velikom učitelju prof. dr. Rafaelu Glihi dodijelili nagradu za životno djelo za odgoj znanstvenih i stručnih kadrova u voćarstvu, razvoj voćarske nastave, znanosti i struke. Dragi profesore živjet ćeš u našem sjećanju uz izraze zahvalnosti za sve što si nam nesebično darivao. Sjećam se Cesarića koji pjeva:

Moji prijatelji mene više nema
Al nisam samo zemlja samo trava
Jer knjiga ta što držiš je u ruci
Samo je dio mene koji spava
I tko je čita u život me budi
Probudi me i bit ću tvoja java.

Dragi profesore Tvoja su djela nezaobilazna, Tvoje ćemo knjige držati u rukama i crpiti iz njih dragocjene spoznaje, koje si nam ostavio. Tvoja će djela tebe nadživjeti.

Neka je slava i hvala Prof. dr. Rafaelu Glihi

Prof. dr. sc. Ivo Miljković

